

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Parancs!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A fővezérség, hogy állásfoglalását úgy az alárendelt csapatok, mint a közönség előtt leszögezze, a következő parancsot adja ki:

A koncentrációs kormány megalakítását annak idején mint a nemzeti hadsereg fővezére közvetítettem az ántánt megbízottjával és írásban vállaltam a felelősséget a jogrend fönntartásáért, azon határozott kikötéssel, hogy ezen koncentrációs kormány vezesse az ország ügyeit a tiszta választások lezajlása után összeülő nemzetgyűlés megalakulásáig. E megállapodást csak úgy értelmezhetem, hogy a nemzetgyűlésünk megalakulása után egy ideiglenes államfőt választ, ennek kezébe adja át a koncentrációs kormány mandátumát. Ezen ideiglenes államfőtől nyeri azután megbízatását az új miniszterelnök.

Szükségesnek tartom a fővezérség ezen álláspontját a parancsnokságoknak és csapatoknak kihirdetni és a közönségnek is tudomására hozni, mer föltett szándékom ezen álláspontnak minden — bárholnan jövő — az eredeti megállapodással ellenkező törekvéssel szemben érvényt szerezni. Az ország érdekében állónak tartom ugyanis, hogy a koncentrációs kabinet csak a törvényes formák betartása mellett adja át helyét az újonnan megállapítandó miniszteriumnak, hogy így minden az ország külpolitikai helyzetét és gazdasági életét veszélyeztető rázkódtatás elkerülhető legyen.

A nemzeti hadsereg és karhatalmak fegyelme és hazaszeretete biztosítékul szolgál nekem arra, hogy föltett szándékomat minden körülmények közt keresztülviselem.

Horthy s. k.

A nép ítélete.

A nemzetgyűlési választások eredményét, a keresztény-blokkban igen önérvényes, mondhatni elbizakodott kommentárokkal kísérik. Megállapítják, hogy miután általános és titkos volt a választás, hamisítatlanul a nép akarata nyilatkozott meg, amely elsöpörte a demokraciát és liberális irányzatokat. Gunyosan emlékeznek meg arról, hogy a régi pártoknak: a Függetlenségi és 48-as pártnak és a Nemzeti Középpártnak elkeresztelt volt Munkapártnak hirtmondója sem jutott be a parlamentbe, a szociáldemokrata-párt pedig, amely eddig éppen az általános és titkos választójogtól remélte győzelmét, kénytelen volt kimérni a nép ítélete elől. Mindezekből kitűnik — állapítják meg a keresztény-blokkban tovább — hogy a nép szíve mindig a keresztény-

blokkban képviselt pártokért dobogott és eddig csak azért nem jutottak hatalomra, mert nem volt általános és titkos választói jog. A keresztény-blokkban e megállapítások után egyszer és mindenkorra elintézik a liberális polgári pártokat és a szociáldemokrata-pártot, hiszen az általános és titkos választói jog alapján létrejött döntés elvitázhatatlanul a nép akarata fejezi ki.

Pillanatra sem csodálkozunk azon a fölületes, a tényeket meghamisító és a dolgok mélyére nem ható megítélésen, amellyel a keresztény-blokkban a választások eredményét a nép akaratainak akarják föltüntetni. Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a polgári pártok, a nép akarata mögött, öntudatlan, jelszavakkal félrevezethető és hatalmi eszközökkel megfélemlíthető tömegeket látnak. A nép akarata nyilvánult meg, amikor évtizedeken át a liberális pártoknak volt többségük és nem fogadták el azt az érvelésünket, hogy a néptávol állott ezektől a döntésektől. A nép akarata hivatkoznak most is, amidőn antiliberalis többség került a nemzetgyűlésbe és azzal, hogy ez a „döntés” az általános titkos választói jog alapján történt, véleményük szerint megcáfolták összes érveinket, amikor tagadjuk, hogy a keresztény-blokk programja, kormányzati módszere és a szociális problémákkal szemben tanuszkodó nagy idegenkedése, tájékozatlansága, sőt rosszindulata nyert volna többséget a választásokon. Nemsoká idő múlva be kell majd látni, hogy a nép akarata — nagy többségük ellenére — nem kedvez az ő kormányzati tevékenységüknek és ez a látszólagos paradoxon egyszerűen azért következik be, mert a nép csak az ítélet után győződhetik meg arról, hogy kikre bízta sorsát.

És viszont ebben a tényben keresendő a keresztény-blokk győzelmének forrása is. Lehetetlenné tették, hogy a nép nyugodt, megfontolt ítéletet alkosson. A forradalmi diktatura után ellenforradalmi diktatura következett és bár forma szerint az általános titkos választói jog alapján, de annak minden nélkülözhetetlen előfeltételei nélkül ejtették meg a választásokat. A tömegek fölvilágosítása helyett a szenvedélyek elvakultságára építettek. Hazaárulásnak, országos bűnnek hirdették a velük ellentétes elvek nyilvánítását. Az a tömeg, amely a hangulatok rabja, könnyen fölesküdhethet az új bálványokra, amelyeket azonban, ha viszszerényi tisztánlátását, éppoly könnyen le fog dönteni.

A szociáldemokráciának Magyarországon még nem volt alkalma arra, hogy végrehajtsa a tömegek politikai iskolázásának és fegyelmzésének óriási föladatát. A régi Magyarország politikai rabságában

— amely úgy-e — a klerikális eszméknek is csak a hirtmondóit juttatta a magyar parlamentbe, ezt a föladatot megkezdeni is alig lehetett. Csupán a szervezett munkásság az, amelynek politikai képzettségére, öntudatosságára és fegyelmzésére bízton lehet építeni. Sajnos, a nép nagy tömegeit még nem irányítja a meggyőződés, a társadalmi törvényszerűségek ismerete. A szo-

ciáldemokrácia azonban hatásosan folytatja fölvilágosító munkáját. És kifogja küzdeni, hogy az általános és titkos választójog mellett valóban a nép akarata juthasson kifejezésre, de egyúttal gondja lesz arra is, hogy a nép tudja, hogy mit kell akarnia a saját jóléte, szabadsága és az ország fejlődése, haladása, kulturája és életképessége érdekében.

Huszár csak az ideiglenes államfőnek adja át a hatalmat.

A miniszterelnök nyilatkozata. — Friedrichék nem akarják bevárni a nemzetgyűlés döntését. — Horthy a koncentráció föntartása mellett. — Ábrahám Dezső belügyi államtitkár lemondott. — A politikai helyzet.

Friedrich István személyes hívei a nemzetgyűlési választások lezajlása óta — amikor még a pártok pontos számaránya sem ismeretes — lemondásra biztatják Huszár Károly miniszterelnököt. Friedrichék azzal „érvelnek”, hogy a választásokon Friedrich politikája győzött, tehát neki kell átadni — szerintük visszaadni — a hatalmat. Eleinte csupán biztatták a hatalom átadására a miniszterelnököt, utóbb azonban már követelődni kezdtek és a Virradat kilátásba helyezte, hogy ennek a kérdésnek elintézésére „messzevágó mozgalom” van folyamatban.

Friedrichéknek, úgy látszik, nagyon sürgős az ügy elintézése, aminek oka az, hogy semmi jogalapjuk nincs. Először is igen kétséges, hogy a választások Friedrich politikáját igazolták. Tudunkkal a kisgazda-párt nem rajong Friedrichért és azt hisszük, a keresztény nemzeti egyesülés pártja is alkalmasabb politikust kíván az ország élére a mai nehéz időkben. Épen ezért nem akarnak várni Friedrichék addig, amíg a nemzetgyűlés megválasztja az ideiglenes államfőt és viszont azért korteskednek oly jelölt mellett, akitől Friedrich István reaktiválását remélik.

Mindettől eltekintve külpolitikai szempontok is kockázatosá tennék a koncentráció időelőtti felborulását. A Huszár-kormányt az ántánt — a megadott feltételek alapján — elismerte, s ezért fogadta is a magyar békeidegációt. A nemzetgyűlés megkerülésével nem alakulhat tehát új kormány, mert ez külpolitikai bonyodalommal is járna. Ennek a tudatában adta ki parancsát Horthy fővezér arról, hogy a nemzetgyűlés döntéséig a koncentrációs kormánynak helyén kell maradnia. A fővezér parancsából viszont megállapítható, hogy itt valóban messzevágó mozgalomról volt szó, ha már szükséges volt a mozgalom indító oka hiva-

losan — a miniszterelnök részéről is leleplezni. Ily előzmények után, úgy látszik, csakugyan minden zökkenés nélkül és blokkbeli egyetértéssel indul a honmentés munkája.

A politikai helyzetről az alábbi tudósítást adjuk:

Budapest, január 30. (Telefonjelenítés.) Egyes budapesti lapok, napok óta arról cikkeznek, hogy a koncentrációs kormánynak át kell adnia a helyét. A Virradat mai száma ilyen értelmű vezércikket közöl, amelyben többek között a következőket írja:

— Huszárnak mennie kell, még pedig oly módon, hogy vissza kell adnia a hatalmat Friedrich kezébe. A keresztény nemzeti egyesülés-pártjában különben igen messzevágó mozgalom van folyamatban, amiről azonban még korai volna közelebbit írunk.

Budapest, január 30. (Telefonjelenítés.) Wein Dezső dr. a keresztény nemzeti egyesülés-pártjának ügyvezető elnöke Az Est munkatársának arra a kérdésére, hogy miképp ítéli meg a pártban a választások eredményét, a következőket mondotta:

— A választások eredményét úgy ítéli meg, hogy miután egyik pártnak sincs olyan többsége, amely a kormányzást önállóan átvegye, okvetlenül be kell következnie annak, amire én már három hónapja szakadatlanul készítem elő a talajt: az egyesülés pártjából és a kisgazdák-ból egységes kormányzó pártnak kell alakulnia és minthogy az egész keresztény mozgalom Friedrich István nevéhez fűződik, úgy a nemzeti egyesülés, mint a kisgazdapárt legértékesebb elemei őt tekintik az ország hivatalos vezérének.

A világon senki sem gondol arra, hogy ezt puccsszerűen kényszerítsék rá Huszár Károlyra, de mindenki tisztában van vele, hogy a koncentráció fölöslegessé vált és Huszárnak

mielőbb át kell adnia a helyét azoknak, akiket a nemzet megnyilatkozása a vezetésre predesztinált.

Budapest, január 30. (Telefonjelentés.) Rubinek Gyula földmívelésügyi miniszter a blokkbeli pártok újabb átcsoportosításáról az Est munkatársának a következőket mondotta: — Akárhogy alakul a két párt, a blokk veszi át a kormányt. Nem tartom kizártnak azt a lehetőséget, hogy a blokkbeli pártok körében újabb átcsoportosulás fog történni. Elvégre muszáj egy többségnek kialakulnia a mostani időben. Ha a Tiszántúli kerületek szabadok lennének, akkor ez fölösleges volna, mert az esetben a kisczardák többsége biztosítva lenne.

Budapest, január 30. (Telefonjelentés.) A Nap jelenti: P. Ábrahám Dezső belügyi államtitkár kilépett a kormányból. P. Ábrahám Dezső államtitkár lemondásáról így nyilatkozott a Nap munkatársának:

A tegnapi napon bejelentettem lemondásomat Huszár Károly miniszterelnök urnak. A miniszterelnök ur bejelentésemet tudomásul vette és azt a legközelebbi minisztertanács elé fogja terjeszteni. Én ugyanis kinevezésemét a Huszár-kormánytól kaptam és így csak az menthet föl.

Arra a kérdésre, vajjon Bárczy és Heinrich miniszterek lemondanak-e, Ábrahám így felelt:

Bárczy és Heinrich miniszter urak nem tartoznak a Függetlenségi-párt-hoz és így az ő elhatározásukat nem ismerem. Nincs tudomásom arról, hogy eddig lemondottak volna. A Nemzeti Demokrata-párt eddig valóban nem vonta ki képviselőjét a kormányból. Bárczy István igazságügyminiszter a Nap munkatársa előtt kijelentette, hogy nem mondott le.

Budapest, január 30. (Telefonjelentés.) Huszár Károly miniszterelnök a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt a politikai helyzetről a következőképpen nyilatkozott:

— A magyar pártok Sir George Clerkkel való megegyezéssel alakították meg az én kormányomat. A megegyezés a Legfőbb Tanács megbízó tájával és az akkor lelépő miniszterelnökkel az volt, hogy az én ideiglenes kormányom viszi az ügyeket mindaddig, amíg a nemzeti akarat a választásokon meg nem nyilatkozhatik, amíg az így megválasztott nemzetgyűlés abba a helyzetbe kerül, hogy felelős magyar kormányt alakítson az államfő által kinevezett új miniszterelnök. Egész missziómnak az volt a célja, hogy a nemzetet a puccsok hinárjaiból kivezesse és a magyar politikát újból vi-szavezesse az alkotmányosság várába. Helyemet mindaddig, amíg a hatalmat a nemzetgyűlés kezébe le nem tehetem, senkinek át nem adom.

— Igen életbevágó nemzeti érdekek kényszerítettek arra, hogy ebben a pillanatban, ebben a kérdésben szilárd legyenek és semmiféle intrikának és aknamunkának érvényesítésére lehetőséget ne engedjek. Nemcsak belpolitikai okok, hanem a nemzetközi helyzetnek a jelen szituációja is kötelezőségemre teszi, hogy a nemzet egyetemes érdekeivel szemben ne engedjek előtérbe nyomulni egyéni érdekeket és párt szempontokat, helyesebben talán pártérdekeket szempontjait. Február 16-án összeül a nemzetgyűlés és megalakulása után első feladata lesz az ideiglenes államfő megválasztása, aki az első 24 órában kinevezheti az alkotmányos miniszterelnököt, addig tehát mindenki türtőz-

tetheti ambícióit és becsvágyát és megvárhatja azt is,

vajjon a nemzetgyűlés többsége valóban át tartja-e egyedüli providenciális államfőjének ebben a rettenetes szituációban.

— Amilyen rendíthetetlenül állok a posztomon mindaddig, amíg valóban alkotmányos uton létesülő felelős kormányt nem adhatom a helyemet, olyan boldog leszek, ha megszabadulok azokról a gondokról és a felelősség nagy súlyától, amely az én vállaimra nehezedik. Kissé korai is minden személyi kérdésnek pertraktálása, hiszen a parlamenti pártok meg sem alakultak és az erőviszonyok tekintetében is még igen nagy meglepetések történhetnek. Az én programom, hogy a nemzetgyűlésen minden konstruktív erőt össze kell fogni, a nemzetgyűlés elé tornyosuló nagy problémák megoldására.

Aki ennek az ellenkezőjét cselekszi, halálos bünt követ el az ország ellen.

— Az egyén az most semmi, a nemzet minden. Ezt tartsa szem előtt mindenki és akkor nem lesz nehéz megtalálni a kibontakozás útját.

Budapest, január 30. (Telefonjelentés.) Rubinek Gyula földmívelésügyi

miniszter a P. H. munkatársának a következő nyilatkozatot tette: A kisczarda-pártnak az az álláspontja, hogy a jelenlegi kormánynak változatlanul helyén kell maradnia a nemzetgyűlés összehívásáig és a kormány hatalmát csakis a nemzetgyűlésnek adhatja át. Ebben a tekintetben még kötelezettséget vállaltunk úgy a szövetséges hatalmakkal szemben, mint a nemzettel szemben. Ez az álláspontja e kérdésben a kormánynak is, amely minisztertanácsban is ebben az értelemben hozott határozatot. A nemzetgyűlés első teendője lesz az ideiglenes államfő megválasztása. Ebben a pillanatban még eldöntetlen, hogy kormányzó, vagy nádor kerül-e az ország élére, ami engem illet, én a kormányzó választását tartom helyesebbnek. Ebben a kérdésben különben már a nemzet képviselője fog ítélni, mert mielőtt együtt lesz a nemzetgyűlés, a kormány, amely akkor már lemondás előtt fog állni, elveszti tulajdonképpen a jelentőségét és a nemzetgyűlés pártjainak kell állást foglalni. Valószínűleg pártközi konferenciát fog összehívni a kormány, ahol megvitatás tárgya lesz, hogy kormányzót vagy nádort válasszon-e a nemzetgyűlés.

Szegeden is terjed a spanyoljárvány.

Eddig 4 haláleset történt. — Nincs gyógyszer.

A spanyoljárvány megérkezett Szegedre is és szedi áldozatait, amíg a hatóság egyre azon tanácskozik, hogy majd átalakítja az egészségügyi bizottságot járványbizottsággá.

Az anyakönyvi hivatal ma reggelre négy spanyolnáthás halálesetről számolt be. Ezzel ellentétben a főorvosi hivatal összesen négy betegről tudott, akik az anyakönyvi hivatal jelentése szerint már meg is haltak. Így most a főorvosi hivatal szerint nincs spanyolbeteg Szegeden. A járványkórház megtagadja a főorvosi hivatal utasítása alapján mindenféle fölvilágosítást, a főorvos szerint pedig nincs újabb megbetegedés a városban, noha bizonyos, hogy az orvosok sok spanyolos beteget kezelnek.

A főorvosi hivatalnak egyébként a mai tendszer mellett nem is lehet tudomása a betegség pontos terjedéséről, mert ott csak naponta 12—1 ig lehet bejelenteni a megbetegedést. Így előfordulhat, hogy aki délután

hirtelen beteg lett, másnap délre meghal és a halálozást nem a főorvosi hivatalban, hanem csak az anyakönyvi hivatalban jelentik be.

Ma délelőtt Somogyi Szilveszter polgármester úgy nyilatkozott munkatársunk előtt, hogy ha a járvány nagy mértékben lépne föl Szegeden, akkor átalakítja az egészségügyi bizottságot járványbizottsággá, amelynek a polgármester az elnöke és azonnal megkezdik a szükséges intézkedések megtételét. Most csak arra vagyunk kíváncsiak, mikor lesz itt hivatalosan a járvány.

Itt említjük meg egyébként, hogy a gyógyszerészek beadványt nyújtottak át Vasek Ernő kormánybiztoshoz, amelyben kéri, járjon közbe a kormánynál, hogy az ántantmissziók révén Szeged is gyógyszereket kapjon, mert a raktárak üresek és a járvánnyal megfelelő gyógyszerek hiányában nem lehetne megküzdeni.

TÁVIRAT—TELEFON.

Véget ért az olasz vasutassztrájk.

Róma, január 31. (Távirat.) A vasúti alkalmazottak sztrájkja véget ért. Ma éjjelkor mindenütt megkezdtek a szolgálatot.

Amerika állásfoglalása mellettünk?

Budapest, január 30. A Szózat írja: Jelentőségében ma még nem mérlegelhető hírről értesülünk komoly forrásból. Bandholz tábornok, az Egyesült Államok budapesti képviselője csütörtökön délelőtt Huszár Károly miniszterelnöknek járt és följajánlotta a magyar béke delegációnak Amerika támogatását. Bandholz tábornoknak, aki hónapok óta él Budapesten, ezalatt az idő alatt bőséges alkalma volt a hazai viszonyokról tájékozódni. Hírforrásunk szerint ki-

kiséri a magyar béke delegátusokat Neuillybe és ott a békekonferenciát tájékoztatni fogja itt szerzett tapasztalatairól.

Bombamerénylet.

Kairo, január 30. (Havas.) A közmunka minisztere ellen bombamerényletet követtek el. A bomba a miniszter gépkocsiját szerte szerte, de ő maga sértetlen maradt. A merénylet elfogták.

Erzberger állapota.

Berlin, január 30. (Távirat.) Az Achtuhr Abendblatt jelenti: Erzberger miniszter még mindig meglehetősen gyöngé, de láza nincs. A kezelő orvosok ma új kötést tettek és megvizsgálták a sebet. Megállapították, hogy a seb tiszta és a gyógyulás normális.

A franciák interveniálnak Kolcsak szabadonbocsátása érdekében.

Páris, január 30. (Szikratávirat.) Francia politikai körökben megerősítik a Timesnek azt a táviratát, amely Kolcsak tengernagy fogságba jutását jelentette. A francia-kormány utasította a szibériai francia megbízottat, hogy az esetről jelentést kérjen és követelje a tengernagy szabadon bocsátását.

A cseh kormány törvényjavaslata a vagyondézmáról.

Bécs, január 30. Prágából jelentik: A cseh kormány vagyondézmáról szóló törvényjavaslatot tett közzé, amely főképpen a háború idején szerzett vagyongyarapodást illeti. Minden 10.000 koronánál kisebb vagyont mentesít a javaslat az ad alól. Az adó tételeit még nem állapították meg, állítólag fokozatosan 75 százalékgig emelkedik.

A spanyolbetegség széruma.

Páris, január 30. Párisból jelentik: Folley Károly dr. azt a fölföldözést tette, hogy a Pasteur-intézetben készített pestis-szérum gyógyítóeszköz az influenza és az Európában föllépett állomkórság ellen.

KULTURA.

**

* A fekete lovas. (Bemutató előadás.) Fekete idők, fekete politika, fekete irodalom. Fekete Akadémia, fekete konjunktura, fekete, fekete, fekete...! Ebbe minden benne van, amit Herceg Ferenc ur, magyar királyi irodalmár, sváb nacionalista stréber, nyugdíjra jogosult munkapárti képviselő, legutóbbi színpadi slágeréről elmondhatunk. A divatos nemzeti író úgy látjuk, hogy ezáltal nem művészi sikerekre pályázott, hanem szolgálatot akart tenni fajronainak, a derék bánati sváboknak, akik csak nemrég siettek letenni a hűség esküt a megszálló román csapatoknak. A darabban természetesen másképp történik minden. De az nem baj! A történelmet akkor sem lehet meghamisítani, ha fekete szemüvegen át nézik és adják is egyesek... A szegedi bemutató nívója csaknem megütötte a fekete lovas nívóját. Az egyes szavallatokat, a sugó hangos deklamálása után mindegyik szereplő kellő utánzási képességgel adta elő. Jó példával járt elő Hidvégi, aki annyira beleélté magát népgyűlési szerepébe, hogy gesztusaival fölmerve néhányszor a színpadot, rekedtre ordította szintelen orgánumát. Gáspár és a többiek szintén megtették minden lehető, hogy a közönség valahogy színházba mégse képzelje magát. Álpáthoszból, magaviseletből és szertornából mindannyian egyest érdemelnek. Herczeg Ferenc ötos.

* A munkásszínpad tagjai vasárnap délután 3 órakor a Munkásothonban értekezletet tartanak. Tekintettel a tárgy fontosságára, kéremek a működő tagok a teljes számban való megjelenésre.

Aranyat vesznek

g ammonként 30—38 koronáért, régi aranypénzekért 50 koronát fizetnek grammonként. Régi ezüst pénzeket, órákat, ékszereket, leghalmozottabb ábrán vásárolnak.

GÁSPÁR FERENC Kőlcsey-utca 2.

HIREK.

**

Rendőrnapi.

A rendőrök, akik gyakran étlen-szomjan, éjjel és nappal teljesítenek nehéz szolgálatot, hogy elsősorban a vagyonbiztonságot védjék s a magántulajdon szentségét őrizzék, nem tudnak megélni. Ők maguk szegény nincstelenek, nyomorgó proletárok, akiket az élet kényszere a husosfazék védőjéül rendelt, de a husosfazékot csak korgó gyomorral, káprázó szemekkel, messziről nézhetik. Az állam, amely szolgálatba állította őket, nem ad olyan fizetést részükre, melyből gondtalanul, nyugodtan megélhetnének, családjukat tisztességesen eltartathatná, hanem a társadalom jótékonyágára utalja őket, noha becsületes munkájukért méltán megkövetelhetik a becsületes fizetést.

Mikor tehát a rendőrök önhibájukon kívül a társadalom jótékonyágára apellálnak, holott azért a teljesítményért, amelyet az uralkodó társadalmi osztályok érdekében végeznek, bátran követelhetnének e társadalmi erőkre támaszkodó kormányzattól előreszállított, kötelessége mindenkiné, akinek módjában áll, hogy a rendőrnapi anyagi sikerét előmozdítsa. A rendőrnapi szombaton délután 5 órakor művészi nivóju hangversennyel veszi kezdetét a Tisza-szállóban.

A hangverseny műsorán szerepel Babits Vilma a színház kóloratur énekesnője, aki a Pillangó kisaszszonyból a „Visio“-t, Hildahtól a „Tavaszt és Dell Aqua“ Villanelle-jét fogja énekelni. Tihanyi Zoltán a Toscából fog énekelni és Tosti „Vorei morir“-ja szerepel műsorán. Karácsonyi Ily a Toscából s Parasztecsületből énekel számokat, végül Belle Ferenc dr. a katonazenekar kísérete mellett fog hegedűszámokat előadni. Az énekszámokat Sauerwald Géza kíséri zongorán, aki ezenkívül egy saját kompozícióját is eljátsza.

Este 9 órakor veszi kezdetét az u. n. repülő-kabaré, mely kávéházról-kávéházra járva fog szórakoztató számokat előadni. A kávéházak tulajdonosai a záróra meghosszabbításáért huszezer koronát fizettek a rendőralapra. Az anyagi sikert fogja biztosítani az is, hogy vasárnap este a színház művészei és művésznői fognak gyűjteni. A szombat délutáni hangverseny helyérei a következők: A földszinten az összes helyérek egyenlően 20 koronában lettek megállapítva. A páholyszék 30, földszinti állóhely 5 K. Jegyek előre válthatók a szegedi rendőrkapitányságon (1. sz. ajtó), a Szent István-társulat és Bartos Lipót könyvkereskedésében, azonkívül szombaton d. u. fél 5 órától kezdve a Tisza-nagytermében.

— **Tűzoltók a polgármesternél.** Ma délelőtt a városi tűzoltók küldöttsége beadványt nyújtott át Somogyi Szilveszter dr. polgármesternek amelyben arra kéri a városi tanácsot, hogy mivel a hivatalos iskolaszolgák magasabb fizetést kapnak, az ő szolgálatuk pedig sokkal nehezebb, baleset és betegség folytán hamarabb kerülnek nyugdíjba, legalább ők is olyan fizetésjavítást kapjanak, mint a hivatalos szolgák. A polgármester megígérte, hogy kérésüket a legközelebbi tanácsulésen tárgyaltatni fogja. A méltányos kérésről talán nem is fog elzárkózni a bölcs tanács.

A légszeszgyár a munkaügyi főlebbviteli bíróság ellen.

Pistor ügyvéd kapitalista kifogásai antiszemita alapon.

A munkaügyi főlebbviteli bíróság ma délelőtt kilenc órára tűzte ki a gázgyár egyik ügyét. Ez a bíróság tudvalevőleg a munkaadók és munkavállalók között fölmerült vitás ügyek főlebbviteli fóruma. Az elnök Weisz Aladár dr. törvényszéki bíró. A mai tárgyalásra a munkaadók mint ülönközt Várnay Dezsőt, a munkavállalók pedig Pataki Károlyt neveztek be.

Weisz Aladár dr. tanácselnök pontosan kilenc órakor kezdte meg a légszeszgyár ügyében folyamatba tett pör lefolytatását. A fölperest, a gázgyár egyik volt alkalmazottját ki is hallgatták, majd a gázgyár képviselőjében megjelent Pistor Egon dr. kihallgatására került a sor.

A légszeszgyár képviselője azonban mielőtt kihallgatását eszközölték volna, aggályossági kifogást emelt a tanács ellen, mert ezt az alakulatot — ugymond — nem tartja elfogadatlannak a légszeszgyárral szemben.

Az ügyvéd indoklásul előterjesztette, hogy míg a gázgyár kizárólag keresztény személyekből alakult vállalat, addig a munkaügyi főlebbviteli bíróság valamennyi tagja zsidó. Várnay tagadólag rázta a fejét. A vállalatnak, az azt képviselő ügyvéd szerint aggályra ad okot, hogy a közelmúltban a főlebbviteli bíróság a munkaügyi bíróságnak egy

marasztaló ítéletét helybenhagyta. A főlebbviteli bíróság tagjai ez alkalommal is kizárólag zsidókból voltak összeállítva.

Weisz Aladár dr. törvényszéki bíró, a tanács elnöke, a gázgyár képviselőjének aggályossági kifogását jegyzőkönyvbe vettette s a légszeszgyár ellen megindított pör lefolytatását elnapolta a táblának az ügyben hozandó határozathozataláig. A tanácselnök az iratokat ugyanis határozathozatal végett a táblához tette át, mert a gázgyárnak Pistor ügyvéd által előadott kifogása őt, mint a pártatlan magyar igazságügyi fórumok egyik hivatalos tagját is érinti.

Mondanunk sem kell, hogy a kapitalista érdekeket képviselő ügyvéd urnak nem a munkaügyi bíróság zsidósága fáj, hanem az, hogy a kiuzsorázott gázgyári alkalmazottak jogos követelése meghallgatásra talál. A gázgyárnál és Pistoréknál ugylászik akként értelmezik a keresztény szellemet, hogy a fogyasztókat a villany és gázárak folytonos emelésével a végtelenségig megsarcollják, a munkásokat és alkalmazottakat azonban holmi átlátszó antiszemita kifogásokkal elakarják ütni jogos igényeiktől. Nem Pistor ur, a mások bőrére nem lehet ilyen olcsó politikai érdemeket szerezni.

nem szabad még abban az esetben sem, ha az üszőt megszállott területekről szállították be. Azt a mészáros, aki a tilalom dacára az üszőt levágja, a legszigorubban büntetik és az üsző húsát elkobozzák. Elkobozzák a húst a mészárosoktól akkor is, ha az üszőt levágott állapotban veszik meg.

— **Öngyilkosság.** Szaltzer Lajos erdőtanácsos Királyhalom 426. szám alatti lakásán még tegnapelőtt öngyilkossági szándékból fölakasztotta magát. Tettének oka buskomorosság. Holtestét beszállították a köz-kórház hullaházába.

— **A város rutorai.** Mikor a franciák Szegedre jöttek, a részükre rekvirált lakások hiányos butorzata miatt kénytelen volt a város háló- és uriszoba berendezéseket készíttetni. Most, hogy a franciák távoznak Szegedről, a butorokra nagyon sok pályázó reflektál. A tegnapi tanácsulésen tárgyalták Bárdoss Béla tb. főjegyző indítványát, aki a tisztviselők részére kéri a butorok eladását. A város egyelőre arra az álspontra helyezkedett, hogy ha a franciák elmennek Szegedről, megvizsgálják a hivatalokat van-e szükségük butorokra és ha marad butor, azt vagy a menekülttisztviselőknek, vagy katonatiszteknek adják oda használatra, esetleg önköltségi árban eladják.

— **Tranzitó raktár Szeeden.** Kenderesi György, a Gambrinus-büfé tulajdonosa, tranzitó, raktár fölállítására kért engedélyt a várostól. A tanács az engedélyt azzal a kikötéssel adta meg, hogy a városba beérkező lisztiszállítmány 30 százalékát és egyéb szállítmányok 10 százalékát köteles Szegeden eladni. Ha azonban a város élelmezésének szempontjából nagyobb mennyiségre lenne szükség, úgy ezt is köteles önköltségi árban a fogyasztók rendelkezésére bocsájtani.

— **Nőmunkások és háztartási munkások tudományos előadása.** Február 1-én, vasárnap délután 4 órakor a Munkásokban nőmunkások és háztartási munkások részére tudományos előadást tartanak. Erős fegyverünk a tanulás, tanítás, fölvilágosodás. Jelenjete meg mindnyáján! A vezetőség.

— **A Munkászenekar újra alakulva megkezdte próbáit.** Fölkeretnek a tagok pontos megjelenésre, mert a közel napokban hangversenyre készülünk. Játszani tudók bármilyen hangszereken péntek este 6—8-ig, vasárnap d. e. 10—12-ig még jelentkezhetnek Helvey karmesternél. Ugyanott hegedűtanítás kezdők és haladóknak. Fölvétel minden nap este 6—7-ig fidsz. 6. sz. szobában.

— **Tejért árpa és tengeri A** hivatalos lap mai száma a közlelmezési miniszter rendeletét közli, amely szerint minden tejtermelő, aki a birtokán levő tehenek termelt tejét közfogyasztás céljaira bocsátja, a takarmányozáshoz szükséges tengeri, illetve árpamennyiségek föloldását igényelheti, hogyha a gazdasági év végéig a tejmenyiség tehenenként nagyobb gazdaságoknál a 600 litert, kisebb gazdaságoknál a 300 litert meghaladja.

— **Budapesti epanyoljárvány.** Budapest, január 30. (Telefonjelentés.) A tisztii főorvosi hivatal mai jelentése a spanyolbetegség újabb nagyfoku terjedéséről ad számot. A kerületekből 505 új beteget jelentettek és 19 halálozást. A katonai részről 33 új beteget és 10 halálozást jelentettek. Tegnapi összesen 756 új megbetegedés jutott a hatóság tudomására és a temető igazgatóság 39 halálozásról tett jelentést.

— **A gyógyszerészek gyakoronortaria i joga.** A gyógyszerészek gyakoronortartási jogát a vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvalevően hat évre szabályozta és pedig úgy, hogy a hat év leteltével újból kell kérni a gyógyszerészeknek gyakoronortartási engedélyt. A miniszter tekintve az ország nagyrészének megszállítását, elrendelte, hogy a gyakoronokok tartásjoga külön kérévényezés nélkül újabb hat évre meghosszabbítható.

Korzó-Mozi R.-T.

Igazgató: Vas Sándor.
Telefon: Igazgatóság 4-55. Pénztár 11-55.

Január 31-én és február 1-én
szombaton és vasárnap

MIA MAY-film!

Küzdelem a halállal.

Egy színésznő tragédiája 4 fejezetben

Mia May a főszerepben.

Ezen alakításában megrázó képét adja egy anya kálváriájának.

Főadások 1/5, 1/7 és 1/9 órakor,
vasárnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 órakor.

A MUNKA 9-50
TELEFONSZÁMA

Szent az isten a magas égben...

Hiteles jegyzetek egy kihágási tárgyalásról.

Börcsök Ferencné, mint fölperes, Balogh Antal a vádlott és Szögi István, mint koronatanu állt a rendőrbíró előtt. Börcsökné följelentése szerint Balogh Antal jószágai ugyanis állandóan lelegettek a termést. Börcsökné, mint följelentésében mondja, végtére is megsokalta a jószágok kártékonyságát, kártérítés megtérítése végett hozta az ügyet a rendőrbíró-ság elé.

A tárgyalás érdekesebb részéről a következő tudósításunk számol be:

Rendőrbíró: (A magyar paraszt tenorján): — Még most se egyesíttek ki?

Balogh (a vádlott): — De honnem, má mingyá, még akkó!...

Börcsökné (a károsult): — Igen... (Mint aki megbánja a kiejtett szót, erőlyesen): — Nem!

Rendőrbíró: — Hát ez meg mi: igen... nem!?

Balogh: — A kics' csivek nem köllöttek neki.

Börcsökné (a vádlotthoz): — Má' hogy kőnének, mikó' nagyokat pusztítottak el a maga jószágjai: a nagy marhák!... (Amikor az utolsó szót kimondja, kezét a szájára teszi s félve tekint a kihágási bíró felé, mert hogy ilyen illetlenséget elkövetett.)

(Börcsökné látva, hogy a „nagy marhák” kiszólás elkerülte a rendőrbíró figyelmét, újra Baloghhoz fordul s a tanyai paraszt igazát bizonyító tonusán ráripakodik): — Mert hogy a jószág arányosan napról-napra az én portámon élőködött, azt csak nem tagadja!

Balogh: — Má' hogy tagadnám. Nagy csiveket is adok má', mind a kétszázhatvanat abba kvittölöm, csak ne vigy a törvénybe!...

Börcsökné: — Nem egyezek! Hát a tököm, meg a sajátám, ingyenben vóna?

Rendőrbíró: (Eddig hallgatott, mint aki egy közbeszólással se akar akadályt gördíteni az egyezség elé. Most azonban idejét látja, hogy a hivatalos szigorúság hangján lökjön egyet az egyezségen) — Egyesüljenek már ki. Aki kárt tesz, az fizessen, aki károsult nyugodjon meg!

(A rendőri rigorozitásnak azonnal jelentkezett a hatása, mert már-már pörlekedésig fajult egyezkedési vita megszűnt s vádló, vádlott kérdőn nézett az ítélkező fórumra.)

Rendőrbíró: — hát mennyibe egyesünek ki?

Börcsökné: — Hát gyűttem, mentem: ... 1000 korona!

Balogh: — 260 csiv kukorica.

Börcsökné: — Hát a csalamádé, a csalamádé!...

Rendőrbíró: — Csend legyen! Balogh Antal fizet Börcsöknének 500 koronát!

— Szent az isten a magas égben. — Menjenek haza békességben! (A bibliai idézetnek úgy látszik meg volt a hatása, mert a felek ezután rövidesen kiegyeznek.)

Balogh: — Ha már mondja!... (Kiveszi jól kibélelt bukszáját és kezdi számlálni a százásokat.)

Börcsökné: (Látva a jól kitömött bugyellárist, appelláló hangon a rendőrbíró felé): — Legyen má' 600 korona! Futja az onnan, ugyanis sok csalamádém pusztult el!

(A problémát végül is a rendőrbíró oldja meg. 550 koronában kiegyeztetni a feleket. Mikor már úgy látszik, hogy a gordiusi csomót megoldották, előállt Szögi István, a koronatanu és elégedetlenkedő hangon kérdezi a rendőrbíró): — Hát énnékem mi jár.

(Börcsökné jobbra, balra tekint. Végül is a rendőrbíró kiegyezést hoz létre: 10 koronát ítél meg Szöginék. A társaság kivonulóban van. Szögi végre szóhoz jut. Meg is ragadja az alkalmat s Börcsöknével pörlekedik):

— Hogy gondolja azt maga?! Ekkora hasznót hajtottam magának, oszt csak 10 koronát ad?

Elvtársak!

Terjesszétek a lapotokat!

Szakmozgalom.

**

Szombati gyűlések:

Élelmezési és rokonszakmai munkások (sütők, cukrászok) vezetőségének ülése délután 5 órakor a Munkásotthonban. — Mozdonyvezetők taggyűlése délután 3 órakor a Munkásotthonban.

Vasárnapi gyűlések:

Kéményseprő munkások délelőtt 10 órakor össztagyulást tartanak a Munkásotthonban. Pontos megjelenés kéretik. — Házfelügyelők délután 3 órakor a Munkásotthonban taggyulást tartanak. Aki még nem vették át tetségségi könyveiket, azok átvehetik. — Nyomdászok taggyűlése délelőtt 10 órakor a Munkásotthonban. — Hírlapterjesztő munkások taggyűlése délután 5 órakor a Munkásotthonban.

Vas- és fémmunkások szakcsoportja évi rendes közgyűlését február 1-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartja a Munkásotthonban. Föltétlen és pontos megjelenést kér A VEZETŐSÉG.

Sőr- és szeszgyári munkások közgyűlése vasárnap délután 5 órakor a Munkásotthonban lesz megtartva. Kéretnek a tagok teljes számban megjelenni. A VEZETŐSÉG.

Földmunkások figyelmébe! A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége helycsoportja február hó 1-én, vasárnap délután 3 órakor a Munkásotthonban rendkívül fontos ügyben taggyulást tart. Napirend: A közgyűlési és kongresszusi kiküldöttek beszámolója. Pontos megjelenést kér.

Ipari tisztviselők alosztálya február hó 1-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor taggyulást tart. (Várutca 7. sz.)

Elvtársak!

Agitáljatok a lapotokért!

Felelős szerkesztő: HERCZEG ISTVÁN. Kiadja: A MUNKA lap- és nyomdavidualat szövetkezet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MUNKÁSOTTHON. (Telefon-szám 9-50.) Nyomda: Petőfi Sándor-sugárút 1. sz. Telefon-szám 16-34.)

Új férfi- és egyenruha

készítését, valamint fordítást és átalakítást elvállalok. —

SCHWARTZ JÓZSEF férfi-szabó

Brüsszeli-körút 20. szám.

Párttagoknak árkedvezmény.

Brilliánsokat, aranyat

ezüstöt, használt ékszereket magas ártban veszek

Bokor Izsó órák és ékszerész Szeged, Kelemen-utca 7. Telefon 1667

GYŐRI BÉLA

MŰÓRÁS ES ÉKSZERÉSZ

Elsőrendű órák, divatos ékszerek nagy választékban, olcsó ártakon. — Javításokat pontosan készít. — Tört aranyat MAGAS ÁRTBAN veszek.

KLAUZÁL-TÉR 2, Kenyér-plac.

Kész női és gyermek-kabátok,

fiuruhák, blusok, aljak, fehérneműek stb. feltűnő olcsó ártak mellett kaphatók:

Müller Sámuel

Klauzál-tér.

(Kossuth-szobor mellett.)

Munkások Általános Fogyasztási Szövetkeze

Telefon 120. FEKETESAS-ÚTCA 19. Telefon 120.

BEVÁLTUNK UJONNAN FELÜLBÉLYEGZETT JUGOSZLÁV PÉNZEKET.

Friss kukoricaliszt állandóan kapható.

Egy új szálloda, kávéház és étkezde megnyitása.

A volt „Feketesas”-szállodát és kávéházat tulajdonosa a modern igényeknek megfelelően ujonnan átalakítva, a régi vezetéstől teljesen eltérően, szigorúan szolid alapon vezetve, továbbá kitűnő étkezdével kiegészítve

Központi-szálloda, kávéház és étkezde

név alatt megnyitotta, amely a legszolidabb alapon áll a mai naptól kezdve a közönség rendelkezésére. Naponta a közkedvelt FARKAS FERI polgári primás, női zenekar kísérettel muzsikál. A tulajdonos ezuton kéri a nagyközönség szives pártfogását. A pontos és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik. FISCHER ERNŐ, üzletvezető.

VALÓDI TIP-TOP GYERMEKCIPOK, TÉLI ÁRUK, ÉS

FRISS VILLANYLÁMPA ELEM ÉRKEZETT A

Párisi Nagy Áruházba

Munkások! Elvtársak!

A ti lapotok

A MUNKA

Agitáljatok, hogy saját lapotok minél hatalmasabb legyen!